

Beslutsinstans: Utbildningsnämnden

Datum och tid: Tisdag 27 maj 2025 Kl. 08:30 - ca 12:00
Plats: Hillingsäter, kommunkontoret

Besök under dagen: Ärende 2: rektor vuxenutbildningen deltar

Personalföreträdare bjuds in och kan delta från 10:00

Val av justerare och justeringsdag
Upprop

1	Ändringar på föredragningslistan		
2	Informationer 2025	2025/60	2
3	Åtterrapportering av delegationsbeslut 2025	2025/10	3 - 4
4	Meddelanden 2025	2025/8	5
5	Ekonomiska månadsrapporter/prognoser 2025	2025/2	
6	Utbildningsnämndens årshjul 2025	2025/36	6 - 9
7	Beslut om körkortsbidrag för elever inom Vård- och omsorgsprogrammet	2025/84	10 - 13
8	Svar till kommunstyrelsen med anledning av granskning från revisionen om insatser för ekonomi i balans	2025/88	14 - 46
9	Beslut angående förändrad enhetsindelning - Ödeborgs skola	2025/78	47 - 61

Tommy Larsson (-)
Utbildningsnämndens ordförande

Alexander Karlsson
Nämndsekreterare

Utbildningskontoret

Information

2025-03-07

2025/60

Utbildningsnämnden

Informationer 2025

08:30 – 08:40 – Information avseende beslut om körkortsbidrag
(Föredragande: Mona Jonsson, rektor vuxenutbildningen)

08:40 – 09:00 – Utbildningschefens information
(Föredragande: Lise-Lotte Bengtsson, utbildningschef)

09:00 – 09:10 – Ordförandes information

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2025-05-09

Utskriven av: Alexander Karlsson

Diarieenhet:	Utbildningsnämnden
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Utbildningsnämnden
Sammanträdesdatum:	2025-05-27
Sekretess:	Visas

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
38376	Beslut efter regelbunden tillsyn av huvudmannen Järbo fristående förskola ideell förening	
2025-04-11		
UN 2024/118	Tillsyn Järbo Friskola ideell förening och förskola 2024	Alexander Karlsson
38537	Beslut efter regelbunden tillsyn av pedagogisk omsorg – Barnens lek och lär – Anette von Brömsen	
2025-04-17		
UN 2024/119	Tillsyn Anette von Brömsen Enskild firma Pedagogisk omsorg Barnens lek och lär 2024	Lise-Lotte Bengtsson
38781	Beslut efter regelbunden tillsyn av huvudmannen Stigens friförskola	
2025-05-05		
UN 2024/116	Tillsyn Stigens friskola AB och förskola 2024	Lise-Lotte Bengtsson
2025.250	Rätt att företräda Färgelanda kommun i ärende 4.2.2 -00543-2025 avseende anslutning till den nationella betygsdatabasen Beda och dess API-tjänst	
2025-04-24		
UN 2025/81	Rätt att företräda Färgelanda kommun i ärende 4.2.2 -00543-2025 avseende anslutning till den nationella betygsdatabasen Beda och dess API-tjänst	Alexander Karlsson
2025.297	***Sekretess***	
2025-04-23		
UN 2025/90	Beslut om avstängning från plats på fritidshem	Sylvia Carlsson
2025.301	Förnyat beslut om kompensation - barn- och elevpeng avseende budgetåret 2022	
2025-05-08		

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
UN 2024/91	Barn- och elevpeng till fristående skolenheter - faktiskt utfall 2022 Överklagan till förvaltningsrätten mål nummer 8494- 24	
		Lise-Lotte Bengtsson

Delgivning

Utskriftsdatum: 2025-05-09

Utskriven av: Alexander Karlsson

Diarienummer:	Utbildningsnämnden
Riktning:	Alla
Datum:	2025-04-12 - 2025-05-09
Notering:	meddelande

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2025.304	I	Överklagan avseende förnyat beslut om kompensation - barn- och elevpeng för budgetåret 2022 Dnr 2024/91	Alexander Karlsson
2025-05-09			Utbildningskontor
UN 2024/91		Barn- och elevpeng till fristående skolenheter - faktiskt utfall 2022 Överklagan till förvaltningsrätten mål nummer 8494-24	

Månad	Ekonomi	Verksamhetsplanering	Systematiskt kvalitetsarbete	Elevhälsa	Arbetsmiljö Personal	Regler och rutiner Planer	Övrigt	Stående punkter
Januari		Verksamhetsplan	Klagomål höstterminen Betyg Meritvärde Gymnasiebehörighet Frånvaro - elever		Personal-statistik KIA, sjukfrånvaro m.m. Systematiskt arbetsmiljöarbete (kvartalsvis)		Internkontrollplan innevarande år	Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelanden Delegationsbeslut
Februari	Årsredovisning	Förskolekö Skolval Elevtal	Incidentrapporter/kränkningar	Presentation elevhälsa	Redovisning av personal-kostnader och antal anställda (flyttas till april)	Skolskjutsar Regler Kostnader	Planering verksamhetsbesök	Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelanden Delegationsbeslut

Mars				Patientsäkerhetsberättelse	Medarbetarenkät – resultat Arbetsmiljöarbete	Reger – förskola Regler fritidshem	Information om rutiner för hantering av barn och elever med skyddade personuppgifter	Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelanden Delegationsbeslut
April	Kvartal 1		Enkät trygghet och studiero		Personal-bokslut	Plan för främjande av skolnärvaro	Gemensam eftermiddag nämnd och ledningsgrupp	Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelanden Delegationsbeslut
Maj	Månadsrapport	Kommande års nämndmål	Nationella prov				Informations-säkerhetsrapport	Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelanden Delegationsbeslut

Juni					Systematiskt arbetsmiljöarbete (kvartalsvis)			
Juli								
Augusti								Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelanden Delegationsbeslut
September	Delårs-rapport		Klagomål vårterminen Betyg Meritvärde Gymnasiebehörighet Frånvaro - elever Incidentrapporter och kränkningar	Presentation folkhälsostrateg	Personal-statistik KIA, sjukfrånvaro m.m.	Plan mot kränkande behandling	Justeringar delegationsordningen	Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelanden Delegationsbeslut
Oktober	Månadsrapport	Gymnasieval	Redovisning av föregående läsårs kvalitetsarbete med analys, utvecklings-		Systematiskt arbetsmiljöarbete (kvartalsvis)		Presentation kostenheten	Ordföranden informerar

			områden och mål för verksamheterna					Skolchef informerar Meddelande n Delegations- beslut
November	Månadsrapport Barn- och elevpeng		Frånvarorapportering			Regler tilläggsbelopp	Gemensam eftermiddag nämnd och ledningsgrupp	Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelande n Delegations- beslut
December		Verksamhets- berättelse				Plan för övergångar	Internkontroll – genomgång av resultat Tillsynsrapport	Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelande n Delegations- beslut

Utbildningskontor
Rektor
Mona Jonsson

Tjänsteskrivelse
2025-04-16
2025/84

Utbildningsnämnden

Beslut om införande av körkortsbidrag för elever inom vård- och omsorgsprogrammet

Beslutsförslag

Utbildningsnämnden beslutar att ställa sig bakom införande av körkortsbidrag för elever inom vård- och omsorgsprogrammet.

Sammanfattning av ärendet

För att öka attraktiviteten för vård- och omsorgsprogrammet införs ett körkortsbidrag på 4 000 kronor.

Ärendebeskrivning

Andelen sökande till vård- och omsorgsutbildning inom gymnasiet har minskat inom samverkansområdet samt nationellt under flera år. Inför höstterminen 2025 ses inget trendbrott.

Efterfrågan på arbetskraft är mycket hög över de kommande åren. Dimensioneringsunderlagen från Skolverket pekar tydligt på att antalet sökande till vård- och omsorgsprogrammet behöver öka.

Den grundläggande problematiken är ungdomars bristande intresse att söka utbildningen. Det finns betydligt fler platser än sökande. För att vända trenden behöver flera insatser göras för att stärka information till ungdomar om utbildningens möjligheter. Insatser behöver också genomföras för att öka utbildningens attraktivitet.

Förslag har tagits fram från utförare att införa ett körkortsbidrag inom programmet. Vid anställning efter avslutad utbildning är körkort ofta en viktig del för att kunna arbeta, exempelvis inom hemvården.

Ett körkortsbidrag kommer att öka ungdomars möjlighet att påbörja körkortsutbildning under gymnasietiden. Det är också en signal om att det satsas lite extra på den som väljer att utbilda sig inom vården. Införandet sker från och med höstterminen 2025.

Förslaget är att elever i årskurs 2 har från och med vårterminens början möjlighet att få en kontant ersättning till körkort på 4000 SEK. Kvitton från körskolan ska bifogas.

Krav för att få ersättning för del i körkort regleras i bestämmelser som bestäms på programråd inom respektive skola. Grunden är att eleven skall bedömas klara sin utbildning.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse daterad 2025-04-16

Sändlista:

Rektor Vuxenutbildningen
Utbildningschef

Mona Jonsson
Rektor

UN § 45

Dnr 2025/84

Beslut om införande av körkortsbidrag för elever inom Vård- och omsorgsprogrammet

Utbildningsnämndens beslut

Utbildningsnämnden beslutar att bordlägga ärendet till junis sammanträde.

Yrkande

Ordförande yrkar att bordlägga ärendet till junis sammanträde.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på eget yrkande och finner att utbildningsnämnden bifaller detta.

Sammanfattning av ärendet

För att öka attraktiviteten för vård- och omsorgsprogrammet införs ett körkortsbidrag på 4 000 kronor.

Ärendebeskrivning

Andelen sökande till vård- och omsorgsutbildning inom gymnasiet har minskat inom samverkansområdet samt nationellt under flera år. Inför höstterminen 2025 ses inget trendbrott.

Efterfrågan på arbetskraft är mycket hög över de kommande åren. Dimensioneringsunderlagen från Skolverket pekar tydligt på att antalet sökande till vård- och omsorgsprogrammet behöver öka.

Den grundläggande problematiken är ungdomars bristande intresse att söka utbildningen. Det finns betydligt fler platser än sökande. För att vända trenden behöver flera insatser göras för att stärka information till ungdomar om utbildningens möjligheter. Insatser behöver också genomföras för att öka utbildningens attraktivitet.

Förslag har tagits fram från utförare att införa ett körkortsbidrag inom programmet. Vid anställning efter avslutad utbildning är körkort ofta en viktig del för att kunna arbeta, exempelvis inom hemvården.

Ett körkortsbidrag kommer att öka ungdomars möjlighet att påbörja körkortsutbildning under gymnasietiden. Det är också en signal om att det satsas lite extra på den som väljer att utbilda sig inom vården. Införandet sker från och med höstterminen 2025.

Förslaget är att elever i årskurs 2 har från och med vårterminens början möjlighet att få en kontant ersättning till körkort på 4000 SEK. Kvitton från körskolan ska bifogas.

Krav för att få ersättning för del i körkort regleras i bestämmelser som bestäms på programråd inom respektive skola. Grunden är att eleven skall bedömas klara sin utbildning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-04-16

Sändlista

Rektor Vuxenutbildningen
Utbildningschef

Utbildningskontor
Utbildningschef
Lise-Lotte Bengtsson

Tjänsteskrivelse
2025-05-16
2025/88

Utbildningsnämnden

Svar till kommunstyrelsen med anledning av granskning från revisionen om insatser för ekonomi i balans

Beslutsförslag

Utbildningsnämnden beslutar att som underlag till kommunstyrelsens samlade svar till revisionen framföra att utbildningsnämnden inte har något att invända mot revisionens rekommendationer.

Ärendets beredning

Presidiemöte 2025-05-13

FÖSAM 2025-05-22

Ärendet

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Färgelanda kommun genomfört en granskning av insatser för en ekonomi i balans. Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställt att nämndens verksamhet bedrivits ekonomiskt tillfredsställande och med tillräcklig intern kontroll.

Rekommendationer är lämnade och kommunstyrelsen ska avge ett samlat svar.

Följande rekommendationer lämnas till utbildningsnämnden:

Att löpande ta del av rapportering kring det ekonomiska läget samt att beslut om åtgärder fattas vid behov i anslutning till rapporteringen alternativt att nämnden ger i uppdrag till förvaltningen att återkomma med förslag på åtgärder till en bestämd tidpunkt.

Att vid befarat underskott upprätta en åtgärdsplan för att uppnå en ekonomi i balans som innehåller tidssatta åtgärder för när de ska vara genomförda, bedömning av effekter samt krav på löpande återrapportering till nämnden.

Att i plan för intern kontroll införa ett gemensamt kontrollmål för samtliga nämnder som innebär att nämnderna aktivt ska följa den ekonomiska

Att förtroendevalda ges utbildning för att öka kunskapen angående de regelverk som finns i kommunen kring ekonomistyrning m.m.

Utbildningsnämnden har inga invändningar mot rekommendationerna eftersom de överensstämmer med det arbete som redan inletts.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse daterad 2025-05-16
Skrivelse från revisionen

Sändlista:

Kommunstyrelsen

Lise-Lotte Bengtsson
Utbildningschef

Till: Kommunstyrelsen
Socialnämnden
Utbildningsnämnden

För kännedom: Kommunfullmäktige

Granskning av insatser för en ekonomi i balans.

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Färgelanda kommun genomfört en granskning av insatser för en ekonomi i balans. Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställt att nämndens verksamhet bedrivits ekonomiskt tillfredsställande och med tillräcklig intern kontroll.

Vår revisionella bedömning utifrån genomförd granskning är att kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden ej har säkerställt att nämndens verksamhet bedrivits ekonomiskt tillfredsställande och med tillräcklig intern kontroll.

Vi bedömer därtill att kommunstyrelsen ej har fullgjort sin uppsiktsplikt när det gäller nämndernas ekonomiska förvaltning.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Att åtgärder vidtas för att återupprätta en budgetdisciplin hos nämnderna vilket innebär att den av fullmäktige fastställda budgeten ska hållas.
- Att nämnderna löpande tar del av rapportering kring det ekonomiska läget samt att beslut om åtgärder fattas vid behov i anslutning till rapporteringen alternativt att nämnden ger i uppdrag till förvaltningen att återkomma med förslag på åtgärder till en bestämd tidpunkt.
- Att nämnderna, vid befarat underskott, ska upprätta en åtgärdsplan för att uppnå en ekonomi i balans som innehåller tidssatta åtgärder för när de ska vara genomförda, bedömning av effekter samt krav på löpande återrapportering till nämnden.

- Att riktlinjer upprättas vad gäller kommunstyrelsens särskilda roll utifrån uppsiktsplikten i syfte att göra innebörden av uppsiktsplikten tydlig.
- Att i reglementet förtydliga nämndernas ansvar för att verksamheten ska bedrivas inom tilldelad budget.
- Att i plan för intern kontroll införa ett gemensamt kontrollmål för samtliga nämnder som innebär att nämnderna aktivt ska följa den ekonomiska rapporteringen samt att konkreta åtgärder genomförs i de fall risk föreligger för negativa budgetavvikelser.
- Att kommunstyrelsen i sin egen plan för intern kontroll har ett kontrollmål som innebär att kommunstyrelsen aktivt ska följa nämndernas rapportering samt genomföra fortlöpande dialogmöten med nämnderna. Detta i synnerhet i de fall som nämnderna prognostiserar en bristande följsamhet mot budget.
- Att förtroendevalda ges utbildning för att öka kunskapen angående de regelverk som finns i kommunen kring ekonomistyrning mm. Detta i syfte att stödja de förtroendevalda i sin roll samt förtydliga det ansvar som följer av uppdraget som förtroendevald.

Som helhet ser vi brister i en fungerande kultur och struktur, avseende både politik och förvaltning, vilket vi anser är avgörande faktorer för att nå en budget i balans. Vi vill därför understryka vikten av att arbetet med kultur- och strukturresan återupptas.

Vi har behandlat revisionsrapporten på vårt sammanträde den 7 februari och beslutat att skicka rapporten till kommunstyrelsen och nämnderna. Vi vill att kommunstyrelsen lämnar ett samlat svar senast den 16 maj 2025 med en redogörelse för vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av granskningen. Rapporten skickas även för kännedom till fullmäktige.

Färgelanda, enligt datum för vår digitala signering nedan.

Tobias Bernhardsson
Ordförande

Ann-Britt Dahl
Vice ordförande

Deltagare

FÄRGELANDA KOMMUN 212000-1421 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-02-08 11:28:16 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: ANN-BRITT DAHL

Ann-Britt Dahl

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2025-02-07 16:52:13 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: KARL HANS TOBIAS
BERNHARDSSON

Tobias Bernhardsson

Leveranskanal: E-post

Insatser för en ekonomi i balans

Färgelanda kommun

Februari 2025

Carl-Gustaf Folkesson, certifierad kommunal revisor

Isabelle Panasco, revisionskonsult

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Färgelanda kommun genomfört en granskning. Granskningens syfte har varit att bedöma om kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställt att nämndens verksamhet bedrivits ekonomiskt tillfredsställande och med tillräcklig intern kontroll. Syftet har därtill varit att bedöma om kommunstyrelsen fullgjort sin uppsiktsplikt när det gäller nämndernas ekonomiska förvaltning.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden *ej har* säkerställt att nämndens verksamhet bedrivits ekonomiskt tillfredsställande och med tillräcklig intern kontroll.

Vi bedömer därtill att kommunstyrelsen *ej har* fullgjort sin uppsiktsplikt när det gäller nämndernas ekonomiska förvaltning.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	Bedömning	
Säkerställer nämnderna respektive kommunstyrelsen en löpande kunskap om ekonomiskt läge?	Delvis	
Finns det tydliga etablerade regler och riktlinjer för ekonomistyrningsprocessen på både kommunövergripande nivå och på nämndsnivå?	Delvis	
Finns en tydlig plan för hur och när nämndernas och kommunstyrelsens ekonomi kommer vara i balans (kommunanslaget täcker kostnaderna)?	Nej	
Vidtar kommunstyrelsen och nämnderna tillräckliga åtgärder för att åstadkomma en ekonomi i balans?	Nej	
Säkerställer kommunstyrelsen och nämnderna att de erhåller löpande återrapporering om beslutade åtgärder och dess effekt?	Nej	
Vidtar kommunstyrelsen åtgärder utifrån sin uppsiktsplikt vid befarat ekonomiskt underskott?	Nej	

Rekommendationer

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar önskar vi lämna följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Att åtgärder vidtas för att återupprätta en budgetdisciplin hos nämnderna vilket innebär att den av fullmäktige fastställda budgeten ska hållas.
- Att nämnderna löpande tar del av rapportering kring det ekonomiska läget samt att beslut om åtgärder fattas vid behov i anslutning till rapporteringen alternativt att nämnden ger i uppdrag till förvaltningen att återkomma med förslag på åtgärder till en bestämd tidpunkt
- Att nämnderna, vid befarat underskott, ska upprätta en åtgärdsplan för att uppnå en ekonomi i balans som innehåller tidssatta åtgärder för när de ska vara genomförda, bedömning av effekter samt krav på löpande återrapporering till nämnden.
- Att riktlinjer upprättas vad gäller kommunstyrelsens särskilda roll utifrån uppsiktsplikten i syfte att göra innebörden av uppsiktsplikten tydlig.
- Att i reglementet förtydliga nämndernas ansvar för att verksamheten ska bedrivas inom tilldelad budget.
- Att i plan för intern kontroll införa ett gemensamt kontrollmål för samtliga nämnder som innebär att nämnderna aktivt ska följa den ekonomiska rapporteringen samt att konkreta åtgärder genomförs i de fall risk föreligger för negativa budgetavvikelser.
- Att kommunstyrelsen i sin egen plan för intern kontroll har ett kontrollmål som innebär att kommunstyrelsen aktivt ska följa nämndernas rapportering samt genomföra fortlöpande dialogmöten med nämnderna. Detta i synnerhet i de fall som nämnderna prognostiserar en bristande följsamhet mot budget.
- Att förtroendevalda ges utbildning för att öka kunskapen angående de regelverk som finns i kommunen kring ekonomistyrning mm. Detta i syfte att stödja de förtroendevalda i sin roll samt förtydliga det ansvar som följer av uppdraget som förtroendevald.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	4
Bakgrund	4
Syfte och revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	5
Avgränsning	5
Metod	5
Granskningsresultat	7
Inledning	7
Löpande kunskap om ekonomiskt läge	7
Etablerade regler och riktlinjer	9
Ekonomi i balans	12
Tillräckliga åtgärder	13
Löpande återslagrapportering om beslutade åtgärder	17
Kommunstyrelsen åtgärder utifrån sin uppsiktsplikt	19
Samlad bedömning	22
Rekommendationer	22
Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor	23

Inledning

Bakgrund

En fungerande ekonomistyrning är en viktig del av den samlade styrningen och ledningen av kommunen. Att en och samma nämnd eller verksamhet under flera år har stora återkommande ekonomiska underskott kan tyda på att ekonomistyrningen inte fungerar, på bristande politiskt ansvarstagande eller att resursfördelningen inte sker utifrån realistiska underlag.

Nämnderna ansvarar enligt kommunallagen kap 6 § 6 för att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt. Kommunstyrelsen ansvarar enligt samma lag kap 11 § 8 för att ett förslag till budget upprättas. Det är kommunstyrelsen som ska tydliggöra när de olika nämnderna ska inlämna underlag med mera till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen ska enligt samma lag ha uppsikt över nämndens verksamhet.

- Kommunstyrelsen Sektor Samhällsutveckling prognostiserade resultat för helåret 2024 i delårsrapporten uppgick till – 19,2 miljoner kronor.
- Socialnämndens prognostiserade resultat för helåret 2024 i delårsrapporten uppgick till – 23,9 miljoner kronor.
- Utbildningsnämndens prognostiserade resultat för helåret 2024 i delårsrapporten uppgick till – 15,8 miljoner kronor.

Med anledning av att ekonomirapporterna pekar på ett kraftigt underskott även 2024, har kommunens revisorer bedömt det som angeläget att genomföra en granskning av kommunstyrelsens, socialnämndens och utbildningsnämndens arbete med insatser för en ekonomi i balans.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet är att bedöma om kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställt att nämndens verksamhet bedrivits ekonomiskt tillfredsställande och med tillräcklig intern kontroll. Syftet är därtill att bedöma om kommunstyrelsen fullgjort sin uppsiktsplikt när det gäller nämndernas ekonomiska förvaltning.

Revisionsfrågor:

1. Säkerställer nämnderna respektive kommunstyrelsen en löpande kunskap om ekonomiskt läge?

2. Finns det tydliga etablerade regler och riktlinjer för ekonomistyrningsprocessen på både kommunövergripande nivå och på nämndsnivå?
3. Finns en tydlig plan för hur och när nämndernas och kommunstyrelsens ekonomi kommer vara i balans (kommunanslaget täcker kostnaderna)?
4. Vidtar kommunstyrelsen och nämnderna tillräckliga åtgärder för att åstadkomma en ekonomi i balans?
5. Säkerställer kommunstyrelsen och nämnderna att de erhåller löpande åiterrapportering om beslutade åtgärder och dess effekt?
6. Vidtar kommunstyrelsen åtgärder utifrån sin uppsiktsplikt vid befarat ekonomiskt underskott?

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

- Kommunallagen, kap 6 § 6
- Kommuninterna styrdokument/särskilda fullmäktigebeslut som rör granskningsområdet.

Avgränsning

Granskningen avser kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden och är i huvudsak avgränsad till revisionsåret 2024.

Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentgranskning av riktlinjer, regler och rutiner inom området, genomgång av ekonomiska underlag, prognoser och uppföljningar samt granskning av protokoll och underliggande handlingar. Genomgång har även skett av kommunstyrelsen och nämndernas ekonomirapporter samt tertialuppföljningar. Vidare har kommunstyrelsen och nämndernas aktiva beslutsfattande granskats.

Inom ramen för vår granskning har intervjuer genomförts med följande:

- Kommunstyrelsens presidium
- Kommundirektör
- Tf. ekonomichef
- Socialchef
- Utbildningschef

I granskningen har en protokollsgenomgång skett för perioden januari 2024 till december 2024 avseende socialnämnden. Protokollsgenomgång har även skett för utbildningsnämnden avseende perioden januari 2024 till november 2024 samt för kommunstyrelsen avseende perioden februari 2024 till december 2024.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Rapporten är kvalitetssäkrad av Lars Dahlin, certifierad kommunal revisor, i enlighet med PwC:s interna riktlinjer.

Granskningsresultat

Inledning

I följande avsnitt redovisas de iakttagelser som vi har gjort i anslutning till respektive revisionsfråga utifrån våra dokumentstudier samt intervjuer. Varje avsnitt avslutas med en bedömning. I slutet av rapporten lämnas en sammanfattande bedömning tillsammans med våra rekommendationer.

Löpande kunskap om ekonomiskt läge

Revisionsfråga 1: Säkerställer nämnderna respektive kommunstyrelsen en löpande kunskap om ekonomiskt läge?

Iakttagelser

Av dokumentet Riktlinjer redovisning och uppföljning (beslutad av Ks 2019-08-28 § 158, senast reviderad 2022-11-23 § 222), framgår bland annat hur den löpande rapportering från förvaltning till nämnd ska ske. Av dokumentet framgår följande: *“Förvaltningen ska redovisa och kommentera det ekonomiska utfallet samt lämna prognos för helårsutfallet för kommunens verksamhet i sin helhet”*.

Vidare anges i riktlinjen när löpande rapportering från nämnd till kommunstyrelse ska ske. Av dokumentet framgår att rapportering ska ske i samband med kvartalsrapporten per mars, delårsrapport per augusti samt till årsredovisningen. I kvartalsrapporten och delårsrapporten ska nämnd med eget ekonomiansvar och kommunstyrelsen i sina respektive kvartalsrapporter redovisa och kommentera det ekonomiska utfallet samt lämna prognos för helårsutfallet för sitt verksamhetsområde. I samband med vår granskning har vi identifierat att **kommunstyrelsen** inte upprättar en kvartalsrapport samt delårsrapport för den egna verksamheten. Vidare noterar vi att **socialnämnden** inte lämnat kvartalsrapport per mars månad till kommunstyrelsen.

Av riktlinjen framgår även när förvaltningarna ska redovisa och kommentera det ekonomiska utfallet samt lämna prognos för helårsutfallet. Detta ska ske i månadsrapporter som ska lämnas per februari, april, maj, september, oktober samt november månad. Redovisning ska ske enligt av ekonomiavdelningen framtagna mall. Av riktlinjen framgår också vilken ekonomisk information som månadsrapporter, kvartalsrapport, delårsrapport samt årsredovisning ska innehålla.

Informationen i månadsrapporterna innehåller en resultatrapport där utfall redovisas i förhållande till fastställd budget. Redovisningen sker på nämndsnivå och per verksamhetsområde. I de månadsrapporter vi har tagit del av varierar graden av information som lämnas. **Socialnämnden** och **kommunstyrelsen** redogör även för händelserna under månaden som har haft en positiv eller negativ inverkan på ekonomin, samt de åtgärder som har genomförts för att balansera budgeten.

Utbildningsnämnden har i sina rapporter lämnat information kring bland annat betygsresultat för årskurs 6.

I vår granskning har vi genomfört en genomgång av protokoll för kommunstyrelsen och de granskade nämnderna för att kunna verifiera i vilken utsträckning som rapportering har skett, samt i förekommande fall, vilka beslut som har fattats.

Av vår genomgång av protokollen framgår följande:

Socialnämnden har erhållit skriftliga månadsrapporter per september och oktober. Därutöver har nämnden fått muntlig information vid sammanträdena i januari och februari. Någon månadsrapportering har *inte* skett till nämnden mellan april till september månad. Nämnden har erhållit kvartalsrapport samt delårsrapport. Vi noterar också att i samband med att rapportering har skett så har nämndens beslut i samtliga fall varit att lägga informationen till handlingarna.

Utbildningsnämnden har *inte* tagit del av någon månadsrapport för februari månad. Detta enligt uppgift beroende på förseningar i budgetprocessen för år 2024. Utbildningsnämnden har därefter erhållit månadsrapporter per april, september och oktober månad. Nämnden har också erhållit kvartalsrapport och delårsrapport. Vi noterar att i samband med att rapportering har skett så har nämndens beslut i samtliga fall varit att lägga informationen till handlingarna.

Kommunstyrelsen har tagit del av skriftlig månadsrapporter per april och maj. Därutöver har kommunstyrelsen fått muntlig ekonomisk information vid sammanträdena i mars, maj, juni, september och november. Kommunstyrelsen har, enligt vad vi har kunnat identifiera i vår granskning, *inte* tagit del av någon kvartalsrapport eller delårsrapport avseende den egna verksamheten. Vi noterar att i samband med att rapportering har skett så har kommunstyrelsens beslut i samtliga fall varit att lägga informationen till handlingarna.

I tabell 1 nedan redovisas den prognostiserade avvikelsen i förhållande till budget i kvartalsrapport, delårsrapport för år 2024 samt i årsrapporten för år 2023 - uppdelat på kommunstyrelsen, utbildningsnämnden samt socialnämnden:

Tabell 1:

	Kvartalsrapport jan-mars 2024	Delårsrapport jan-aug 2024	Årsrapport 2023
Kommunstyrelsen (Sektor samhällsutveckling)	- 20,1	-19,3	-2,6
Utbildningsnämnden	- 14,5	-15,8	- 0,09
Socialnämnden	-14,8	-23,9	-2,4

Av tabell 1 ovan framgår särskilt att det är en stor skillnad i avvikelse som socialnämnden redovisar mellan kvartal 1 och delårsrapport (-14,8 mnkr jämfört med -23,9 mnkr).

Vi har i vår granskning inte tagit del av någon information som visar att ledamöterna i kommunstyrelse eller nämnder erhållit någon form av utbildning kring kommunens styrprocesser för ekonomi eller vilket ansvar man har som ledamot när det gäller det ekonomiska resultatet.

Bedömning

Säkerställer nämnderna respektive kommunstyrelsen en löpande kunskap om ekonomiskt läge?

Delvis

Vi bedömer att nämnderna respektive kommunstyrelsen inte fullt ut har säkerställt en löpande kunskap om det ekonomiska läget. Vår granskning visar att socialnämnden och utbildningsnämnden inte har tagit del av ekonomisk rapportering i den omfattning som anges i dokumentet "*Riktlinjer redovisning och uppföljning*".

Vad gäller kommunstyrelsen visar vår granskning att inte heller kommunstyrelsen följer ovanstående riktlinjer vad gäller den ekonomiska rapporteringen. Med tanke på att kommunstyrelsen både har en övergripande roll i kraft av sin uppsiktsplikt samt ansvarar för uppföljning av sin egen verksamhet så anser vi att detta är en brist.

Vår granskning visar även att kommunstyrelsen, utbildningsnämnden samt socialnämnden valt att lägga informationen till handlingarna, detta trots de signaler om prognostiserade negativa budgetavvikelser som rapporteringen har innehållit. Vi anser att kommunstyrelsen och nämnderna ska visa handlingskraft genom att agera på den information som lämnas genom att fatta beslut om aktiva åtgärder för att uppnå en budget i balans.

Vi noterar vidare att det finns behov av att utbilda ledamöterna i kommunstyrelse och nämnder i syfte att öka kunskapen samt förståelsen för det ansvar som uppdraget innebär, inte minst ur ett ekonomiskt perspektiv.

Etablerade regler och riktlinjer

Revisionsfråga 2: Finns det tydliga etablerade regler och riktlinjer för ekonomistyrningsprocessen på både kommunövergripande nivå och på nämndsnivå?

Iakttagelser

Den kommunövergripande budget- och uppföljningsprocessen finns beskriven i Riktlinjer redovisning och uppföljning (antagen av Ks), i Mål- och resursplan 2024-2026 beslutad av kommunfullmäktige 2023-11-29 samt i Styr- och Ledningssystem för Färgelanda kommun, beslutad av kommunfullmäktige 2016-06-22 § 86.

Av riktlinjen Styr- och ledningssystem framgår att Färgelanda kommuns målmodell innebär att kommunfullmäktige, enligt kommunallagen, ska besluta om mål och riktlinjer för verksamheten, budgeten, skatten och andra viktiga ekonomiska frågor. Dessa beslut, tillsammans med kommunens vision, sammanställs i en Mål- och resursplan (MRP) som antas årligen av kommunfullmäktige. Vidare anges i dokumentet att aktiviteter/åtgärder för att genomföra och kunna nå satta verksamhetsmål beslutas av förvaltningschef. Vi noterar att riktlinjen Styr- och ledningssystem inte är uppdaterad utifrån hur den nuvarande organisationen ser ut.

I dokumentet Riktlinjer redovisning och uppföljning framgår att i samband med avlämnande av kvartalsrapporten ska *“Nämnden/kommunstyrelsen också lämna en tydlig redogörelse för åtgärder för att få en budget i balans”*.

I mål- och resursplan 2024-2026 framgår kommunens finansiella mål.

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till 2,0 – 4,0 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten årligen ska öka och på sikt uppgå till minst 35 procent.

Vidare anges att *“budgetförslaget uppfyller kommunallagens krav på balans, men inte kraven för god ekonomisk hushållning eftersom alla finansiella mål inte nås och att arbetet med åtgärder och anpassningar behöver intensifieras”*. Vi noterar att det inte framgår några konkreta förslag på åtgärder för att uppnå de finansiella målen.

Kommunstyrelsen beslutade 22 maj 2019 § 88 om *“Riktlinjer för intern kontroll”*. Av riktlinjerna framgår att Färgelanda kommun ska ha en god intern kontroll i sin verksamhet, vilket i sin tur genererar en god ekonomisk hushållning. Vidare framgår att riktlinjerna syftar till att säkerställa att styrelser och nämnder upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll, det vill säga de ska med en rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås;

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Rättvisande och tillförlitlig redovisning och information om verksamheten.
- Säkerställa att lagar, policys, reglementen etc. tillämpas.

Det primära syftet med intern kontroll är att säkerställa att de av fullmäktige fastställda målen uppfylls. Den interna kontrollen ska skydda kommunen mot förluster eller förstörelse av dess tillgångar, samt eliminera eller upptäcka allvarliga fel. Den interna kontrollen ska vara en naturlig del i verksamheten och den fungerar som ett skydd mot oönskat misstankar för både förtroendevalda och tjänstemän. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för en god intern kontroll. I internkontrollplaner framgår följande kontrollmoment som berör vårt granskningsområde:

Kommunstyrelsen samt nämnderna har valt att särskilt granska följande områden för år 2024:

Kommunstyrelsen har beslutat om granskning av budgetföljsamhet vilket innebär kontroll av om budgetföljsamhet föreligger i samband med bokslutet. Kommunstyrelsen har också beslutat om granskning av attest av fakturor samt utbetalningar.

Utbildningsnämnden har beslutat om kontroll av att rätt ersättning utbetalats till annan huvudman för barn/elev som är folkbokförd i kommunen.

Utifrån vår protokollsgenomgång kan vi inte finna att **socialnämnden** beslutat om en internkontrollplan för år 2024.

Inom ramen för granskningen har vi tagit del av reglementen för kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden. Av reglementen framgår följande: *“Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Den ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer”.*

Vidare anges i reglementet att *“Nämnden ansvarar för att dess verksamhet är ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till verksamhetsområdet, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer”.* Det framgår *inte* av reglementena att nämnderna är skyldiga att visa följsamhet mot de av fullmäktige beslutade budgetramarna.

Av våra intervjuer framgår att det inte finns nämndsspecifika riktlinjer för ekonomistyrning. Vidare framförs att det finns en osäkerhet kring vilka dokument som anses styrande. I våra intervjuer framförs även att det finns ett behov av förtydliga nuvarande rutiner och riktlinjer för att uppnå en förbättrad följsamhet.

Bedömning

Finns det tydliga etablerade regler och riktlinjer för ekonomistyrningsprocessen på både kommunövergripande nivå och på nämndsnivå?

Delvis

Vår granskning visar att det finns regler och riktlinjer för ekonomistyrningsprocessen på kommunövergripande nivå i form av riktlinjer för redovisning och uppföljning, mål- och resursplan 2024-2026 samt styr- och ledningssystem. Dock kan vi konstatera att dessa dokument inte efterlevs i tillräcklig utsträckning med tanke på den ekonomiska situation som kommunen befinner sig i. Vår granskning visar även att det finns osäkerhet kring de styrande dokumenten och deras betydelse.

Vidare anser vi att det är en brist att det inte tydligt framgår av reglementet att nämnderna är skyldiga att visa följsamhet mot den budget som fullmäktige har beslutat om.

Vi anser att dokumentet Styr- och ledningssystem behöver uppdateras utifrån hur nuvarande organisation ser ut samt att även riktlinjen för intern kontroll (beslutad av Ks år 2019) bör uppdateras utifrån aktuella förhållanden.

Ekonomi i balans

Revisionsfråga 3: Finns en tydlig plan för hur och när nämndernas och kommunstyrelsens ekonomi kommer vara i balans (kommunanslaget täcker kostnaderna)?

lakttagelser

Enligt mål- och resursplanen för 2024-2026 redovisades ett överskott på ungefär 30 miljoner kronor för år 2022. Detta var kopplat till ersättningar för sjuklönekostnader, generella statsbidrag samt en förbättrad skatteavräkning. Däremot rapporterade nämnderna ett underskott på cirka 6 miljoner kronor mot budgeten för 2023, vilket också berodde på generella statsbidrag. I mål- och resursplanen konstateras att kommunen står inför utmaningar både strukturellt och demografiskt, med en otillräcklig tillväxt i skatteunderlaget för att täcka ökade kostnader för löner, priser, räntor och pensioner, samtidigt som befolkningen minskar. Dessa utmaningar bekräftas även i våra intervjuer.

I mål- och resursplanen anges att ett nollresultat har budgeterats för år 2024, ett överskott på 13 mnkr för år 2025 och ett överskott på 17 mnkr för år 2026. Budgeten för år 2024 inkluderar minskade ramar motsvarande 27 mnkr för nämnderna. För att uppnå ett genomsnittligt resultat motsvarande två procent av skatteintäkter och bidrag under perioden 2024–2026 krävs besparingar på motsvarande cirka 50 mnkr.

Vid sammanträdet den 24 oktober 2024 § 60 beslutade kommunfullmäktige att godkänna kommunens delårsrapport. Dessutom beslutade fullmäktige att anta en åtgärdsplan vid det kommande mötet i december för att hantera det förväntade underskottet. Åtgärdsplanen kommer att ingå i det pågående budgetarbetet inför år 2025 och framåt för att säkerställa att kommunen uppnår ekonomisk stabilitet. Detta innebär att de nämnder som har underskott måste presentera sina godkända åtgärdsplaner inför fullmäktigemötet i december.

I tjänsteskrivelsen framgår det att **socialnämnden** prognostiserar ett underskott motsvarande 15 procent i förhållande till budget. Samtliga verksamhetsområden inom nämnden förväntas visa underskott, där äldreomsorgen står för den största delen. För **utbildningsnämnden** pekar prognosen på ett underskott motsvarande 9 procent i förhållande till budget. De största underskotten finns inom förskola och grundskola. Sektor för samhällsutveckling (del av **kommunstyrelsen**) prognostiserar ett underskott på 54 procent i förhållande till budget. Underskottet beror främst på fastighetskostnader och höga utgifter för snöröjning.

I budgetanvisningarna för år 2025 beskrivs att kommunen har haft en utmanande ekonomisk situation under en längre tid. I dokumentet anges följande: *“Otydlig målbild och avsaknad av långsiktighet samt att budgeten för kommande år till stor del tilldelats utifrån gamla ramar, ger inte bra förutsättningar för en långsiktigt hållbar ekonomi. En*

återkommande frågeställning har också varit "Har rätt budget tilldelats?". I intervjuer framgår också att det finns en historia av att inte hantera budgetunderskott samt en bristande handlingskraft när det gäller att fatta beslut om nödvändiga åtgärder för att åstadkomma en ekonomi i balans. Detta uppges i sin tur ha resulterat i de stora ekonomiska problem som kommunen nu har.

I mål- och resursplan 2024-2026 framgår att budgetprocessen inför år 2024 blev framskjuten med anledning av förändrade ekonomiska förutsättningar och ny tidplan upprättades.

I våra intervjuer framförs att det saknas en krismedvetenhet i kommunen och en bristande insikt om hur allvarlig den ekonomiska situationen faktiskt är. Vidare framförs i intervjuer att det finns en oförmåga att fatta svåra beslut för att uppnå en ekonomi i balans.

I övrigt kan nämnas det beslut som fullmäktige fattat om ekonomi i balans för år 2025 och framåt (KF §155) vilket beskrivs närmare i revisionsfråga 6.

Bedömning

Finns en tydlig plan för hur och när nämndernas och kommunstyrelsens ekonomi kommer vara i balans (kommunanslaget täcker kostnaderna)?

Nej

Vår granskning visar att det saknas en tydlig plan för hur och när kommunstyrelsens respektive nämndernas ekonomi kommer att vara i balans i förhållande till den av fullmäktige fastställda budgeten avseende år 2024.

Vi noterar att fullmäktige har fattat beslut om åtgärder för en ekonomi i balans inför kommande år.

Vi konstaterar att det saknas en kultur som innebär att de av fullmäktige beslutade ekonomiska ramarna ska respekteras dvs att nämnderna ska visa budgetföljsamhet. Vidare anser vi att det saknas tillräcklig handlingskraft för att vidta nödvändiga åtgärder för att uppnå en budget i balans.

Tillräckliga åtgärder

Revisionsfråga 4: Vidtar kommunstyrelsen och nämnderna tillräckliga åtgärder för att åstadkomma en ekonomi i balans?

Iakttagelser

I revisionsfråga 1 redovisades i vilken utsträckning nämnderna respektive kommunstyrelsen säkerställt en löpande kunskap om det ekonomiska läget utifrån vår genomgång av protokollen. I denna revisionsfråga redovisas vilka åtgärder som har vidtagits utifrån från vår protokollsgenomgång.

Kommunstyrelsen har haft en negativ avvikelse mot budget som ökat vid varje uppföljningstillfälle under år 2024. Vid första prognostillfället i samband med kvartalsrapport per mars 2024 bedömdes helårsprognosen till -20,1 mnkr. Per april bedömdes helårsprognosen till -20,1 mnkr. Vid delårsrapport per augusti 2024 har den negativa helårsprognosen minskat till -19,3 mnkr för sektor samhällsutveckling. Månadsrapport per september samt per oktober redovisas samma helårsprognos som vid delårsrapport per augusti. Mellan maj och september lämnades ingen ekonomisk information till kommunstyrelsen.

Under år 2024 har kommunstyrelsen tagit del av löpande information i form av ekonomiska rapporter, dock inte enligt den ordinarie rapporteringsprocessen inom kommunen (se även revisionsfråga 1).

Vi har granskat kommunstyrelsens protokoll för år 2024 och där framgår att följande beslut om åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans:

I april § 45 godkände kommunstyrelsen årsredovisningen för 2023 och noterade att inga över- eller underskott skulle föras över till år 2024 samt att beslutade riktade investeringsmedel för år 2023 som inte förbrukats överförs till år 2024.

I samband med att kommunstyrelsen beslutade att godkänna delårsrapporten vid sammanträdet i oktober § 121 beslutades också att ge kommundirektören i uppdrag att se över delegationsordningen för att se vilken delegation som kan dras tillbaka till kommunstyrelsen för att få en bättre kostnadskontroll. Kommunstyrelsen beslutade att förvaltningen ska återkomma till nästa sammanträde med åtgärder för en budget i balans. Vidare har kommunstyrelsen fått i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram en åtgärdsplan utifrån det prognostiserade underskottet för år 2024.

Vid sammanträdet i november § 141 beslutade kommunstyrelsen att godkänna åtgärder enligt förvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2024-11-04.

Socialnämnden har redovisat en negativ avvikelse mot budget i samtliga uppföljningar under året. I kvartalsrapporten per mars bedöms helårsprognosen för nämndens resultat till -14,8 mnkr. Vid delårsrapporten per augusti 2024 redovisades en negativ helårsprognos på -23,9 mnkr. Vi noterar att socialnämnden inte beslutat om delårsrapport utan endast om att vidta åtgärder med anledning av det prognostiserade underskottet. I den senaste ekonomiska uppföljningen per oktober som redovisats till socialnämnden prognostiserades ett negativt resultat på - 23,8 mnkr. Mellan april och september lämnades ingen ekonomisk information till socialnämnden.

Under år 2024 har nämnden tagit del av löpande information i form av ekonomiska rapporter, dock inte enligt den ordinarie rapporteringsprocessen inom kommunen (se även revisionsfråga 1).

Vi har granskat socialnämndens protokoll för år 2024 och där framgår att följande beslut om åtgärder för en ekonomi i balans:

Vid sammanträdet i mars § 30 ges förslag till åtgärder för en budget i balans från år 2028 och nämnden beslutar att godkänna och överlämna nämndens prioriteringar till budgetberedningen.

Vid sammanträdet i september § 74 framgår att socialnämnden ser allvarligt på underskottet och uppdrar åt förvaltningen att ta fram ytterligare åtgärder, särskilt inom äldreomsorgen. Underskottet anges bero på ökade kostnader från arbetstidslagen, ett nytt lönesystem och komplexa placeringar inom individ- och familjeomsorgen.

Vid sammanträdet i oktober § 82 i samband med nämndens beslut att anta verksamhetsplan och detaljbudget för år 2025 får förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningar för ett särskilt boende.

Vid sammanträdet i november § 91 framgår att socialnämnden har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram en åtgärdsplan utifrån det prognostiserade underskottet för år 2024. Planen ska antas i kommunfullmäktige den 12 december 2024.

I våra intervjuer uppges att det funnits brister i hur nämnden följt upp verksamheten vilket har inneburit att det har varit svårt att genomföra tillräckliga åtgärder för att uppnå en budget i balans. Dessutom uppges att verksamheten inte är tillräckligt kostnadseffektiv i förhållande till andra jämförbara kommuner. De intervjuade beskriver en samlad bild av att nämndens åtgärder för att få en ekonomi i balans inte har varit tillräckliga över tid.

Utbildningsnämnden har haft en negativ avvikelse mot budget som ökat efterhand vid varje ekonomisk uppföljning under år 2024. Vid första prognostillfället i samband med kvartalsrapport per mars 2024 bedöms helårsprognosen för nämndens resultat till -14,5 mnkr. Per april bedöms helårsprognosen för nämndens resultat till -15,7 mnkr. Vid delårsrapport per augusti 2024 har den negativa helårsprognosen ökat till -15,8 mnkr. Månadsrapport per september samt per oktober redovisas samma helårsprognos som vid delårsrapport per augusti. Mellan maj och september lämnades ingen ekonomisk information till nämnden.

Under år 2024 har nämnden tagit del av löpande information i form av ekonomiska rapporter, dock inte enligt den ordinarie rapporteringsprocessen inom kommunen (se även revisionsfråga 1).

Vi har granskat utbildningsnämndens protokoll för år 2024 där det framgår följande beslutat om åtgärder:

Vid sammanträdet i januari § 12 beslutade nämnden att återremittera verksamhetsplanen för justeringar och kompletteringar, bland annat för en konsekvensanalys i och med att innevarande års budgetram har minskats med drygt 10 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Vid sammanträdet i februari § 29 beslutade nämnden att anmäla ett initiativärende angående äskande för att täcka innevarande års underskott och överlämna det till

förvaltningen för beredning. Förslaget innebar att förvaltningen fick i uppdrag att utföra en behovsanalys och med analysen som grund äska medel hos kommunfullmäktige. Detta för att täcka förmodat underskott för år 2024.

I samband med beslut av kvartalsrapport § 49 redogörs för i sammanfattningen av ärendet att ett arbete pågår för att vidta åtgärder för att minska det prognostiserade underskottet.

Vid sammanträdet i maj § 58 beslutar utbildningsnämnden att presidiet får i uppdrag att bereda ett ärende om beslut avseende inriktning för förvaltningens fortsatta arbete med framtida skolstruktur, med beaktande av ett helhetsperspektiv för hela kommunen.

Vid sammanträdet i september § 71 beslutar nämnden att musikskolans verksamhet tills vidare ska upphöra samt att beslutet ska verkställas snarast, dock senast 2025-01-01.

Vid sammanträdet i september § 72 beslutar nämnden att från och med höstlovet år 2024 kommer det inte längre erbjudas någon fritidshemsverksamhet vid Valbo 4-6. Istället ska de elever som har rätt till fritidshemsplats hänvisas till Höjdensskolan F-3.

Vid sammanträdet i oktober § 85 framgår att en diskussion om sparåtgärder pågick men att inga beslut om åtgärder fattades.

Vid sammanträdet i november § 90 framgår att utbildningsnämnden har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram en åtgärdsplan utifrån det prognostiserade underskottet för år 2024. Planen ska antas i kommunfullmäktige den 12 december 2024.

Vid sammanträdet i november § 100 beslutar nämnden utifrån ett initiativärende följande:

- att Bruksskolan i Ödeborg fortsatt ska vara en förskola samt fritids.
- att Bruksskolan ska även fortsatt vara en F-3 skola.
- att Förskoleverksamheten i Ödeborg ska flyttas över till Bruksskolans lokaler och anpassas till de mindre barnen. Anmärkningar ska åtgärdas och utemiljön ska rustas upp.
- att den inhyrda modulen sägs upp.
- att Ödeborgs mellanstadium flyttas till Valboskolan.
- att nödvändiga investeringsmedel äskas av kommunfullmäktige
- att flytt av elever tidigast kan ske hösten 2025.

Vid sammanträdet i november § 102 beslutar nämnden ge skolchefen i uppdrag att bereda förslag till organisationsförändring inom rektorsorganisationen i syfte att minska antalet rektorstjänster med minst hälften. Uppdraget ska redovisas till utbildningsnämnden senast februari 2025.

I intervjuer framgår att det finns brister i styrningen av verksamheten. Det uppges att skolorna har en underhållsskuld (ansvaret för underhåll av fastigheter ligger under

kommunstyrelsen) och att kvaliteten försämras, vilket yttrar sig i sjunkande betyg i grundskolans kärnämnen och en minskande gymnasiebehörighet. Vidare anges i intervjuer att det finns en historik sedan flera år av att inte agera tillräckligt kraftfullt för att uppnå en ekonomi i balans.

Bedömning

Vidtar kommunstyrelsen och nämnderna tillräckliga åtgärder för att åstadkomma en ekonomi i balans?

Nej

Vi bedömer att varken kommunstyrelsen och nämnderna har vidtagit tillräckliga åtgärder för att åstadkomma en ekonomi i balans. Vår granskning visar att vissa beslut har fattats men att dessa beslut kommer för sent för att ge effekt under år 2024.

Vi anser att kommunstyrelsen och nämnderna hade behövt fatta beslut om åtgärder redan inför år 2024 för att åstadkomma någon påtaglig effekt som hade kunnat bidra till en bättre följsamhet mot budget. Detta med tanke på den tid det tar att ställa om organisationen. Vi anser att detta visar på vikten av att skapa en god framförhållning både hos kommunstyrelsen och nämnderna när det gäller beslut om åtgärder för ekonomi i balans.

Löpande återrapportering om beslutade åtgärder

Revisionsfråga 5: Säkerställer kommunstyrelsen och nämnderna att de erhåller löpande återrapportering om beslutade åtgärder och dess effekt?

lakttagelser

Nedan redovisas den återrapportering som skett enligt protokollen till kommunstyrelsen och till nämnderna avseende beslutade åtgärder och dess effekt:

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutade vid sammanträdet i oktober att förvaltningen ska återkomma till nästa sammanträde med åtgärder för en budget i balans. I tjänsteskrivelsen anges att underskottet främst beror på underfinansiering i budgeten för snöröjning samt fastighetsunderhåll. Genom att omstrukturera snöröjningsverksamheten samt genom Mål- och resursplan för 2025-2027 har kommunstyrelsen fått medel beviljade för att upprätthålla nuvarande nivåer för snöröjning och fastighetsunderhåll.

Vi noterar att tjänsteskrivelsen inte innehåller någon beräkning av vilka ekonomiska effekter som de vidtagna åtgärderna förväntas innebära.

Socialnämnden

Vid sammanträdet i mars gavs förslag till åtgärder för att uppnå en budget i balans till år 2028. Förslag till åtgärder som nämns är ett särskilt boende och trygghetslägenheter i egen regi. Delmål på vägen är att arbeta med insatsen hemtjänst i större utsträckning

innan beslut prövas om särskilt boende eller korttidsplats samt fortsatt arbete med att sänka försörjningsstödskostnaderna.

Vid sammanträdet i september framgår att socialnämnden ser allvarligt på underskottet och uppdrar förvaltningen att ta fram ytterligare åtgärder, särskilt inom äldreomsorgen. Av vår protokollsgenomgång framgår inte när förvaltningen senast ska återkomma till nämnden med förslag på åtgärder.

Av protokollet för sammanträdet i november framgår att nämnden har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram en åtgärdsplan utifrån det prognostiserade underskottet för år 2024. Vid sammanträdet beslutar socialnämnden följande:

1. Att utreda och ta fram ett underlag till ett inriktningsbeslut inför budgetprocessen år 2026 om ett särskilt boende i Färgelanda kommun i egen regi.
2. Att påbörja arbetet mot ett särskilt boende genom att under år 2025 flytta ur all verksamhet vid Solgården. I tjänsteskrivelsen anges att förvaltningen bedömer att det behöver skapas ett särskilt boende i kommunen som även inrymmer hemtjänst och HSL- personal.

Utbildningsnämnden

Nämnden beslutade vid sitt sammanträde i november att ge förvaltningen i uppdrag att förbereda ett förslag för en förändring av rektorsorganisationen med målsättningen att halvera antalet rektorstjänster. Uppdraget ska presenteras för utbildningsnämnden senast i februari 2025.

Vidare framgår att vid sammanträdet i november har utbildningsnämnden fått i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram en åtgärdsplan utifrån det prognostiserade underskottet för år 2024. I beslutet framgår att utbildningsnämnden har fått en utökad ram för år 2025 och kommer att arbeta löpande med att möta volymförändringar i förskola och grundskola. Förvaltningen ska vidare arbeta utifrån nämndens beslut för att uppnå kommunfullmäktiges ram och mål genom förslag på besparingar för att nå en budget i balans.

När utbildningsnämnden fattade beslut om detaljbudget i december 2023 inför 2024 avsattes resurser till musikskolan motsvarande kostnader för verksamheten under första halvåret 2024. Den 27 februari 2024 § 28 fattade utbildningsnämnden beslut om att äska ytterligare medel i form av 580 tkr för att kunna fortsätta med verksamheten under resterande del av året. Den 12 juni 2024 § 53 fattade kommunfullmäktige beslut om att avslå begäran vilket innebar att finansiering saknades för att kunna driva verksamheten vidare. Dock har musikskolans verksamhet fortsatt att bedrivas även under hösten.

Bedömning

Säkerställer kommunstyrelsen och nämnderna att de erhåller löpande återrapportering om beslutade åtgärder och dess effekt?

Nej

Vår granskning visar att kommunstyrelsen och nämnderna inte har säkerställt en löpande återrapportering om beslutade åtgärder och dess effekt. Vi kan konstatera att nämndernas protokoll till vissa delar innehåller beslut om åtgärder men att det inte tydligt framgår någon beräknad omfattning av vad dessa åtgärder kommer att innebära. På samma sätt anser vi inte heller att det går att utläsa vilka effekter dessa beslut kommer att medföra och om åtgärderna anses vara tillräckliga för att uppnå en ekonomi i balans under år 2024.

Kommunstyrelsen åtgärder utifrån sin uppsiktsplikt

Revisionsfråga 6: Vidtar kommunstyrelsen åtgärder utifrån sin uppsiktsplikt vid befarat ekonomiskt underskott?

Enligt 6 kap 1 § kommunallagen (2017:725), KL, har kommunstyrelsen till uppdrag att samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över all kommunal verksamhet. Det innebär med andra ord att kommunstyrelsen ska ha en uppsikt över nämndernas nämnders verksamhet.

lakttagelser

Det finns ingen antagen riktlinje som definierar vad begreppet uppsiktsplikt innebär eller som beskriver hur kommunstyrelsen förväntas agera utifrån sin uppsiktsplikt. Begreppet "uppsiktsplikt" återkommer däremot i olika styrdokument såsom i Styr- och ledningssystem för Färgelanda kommun och i kommunstyrelsens reglemente. Av intervjuer uppges att uppsiktsplikten främst utövas i samband med det årliga styrnings- och uppföljningsarbetet som följer en inarbetad process under året.

Uppsikt genom övergripande styrdokument

I kommunstyrelsens reglemente framgår att *"Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet (ledningsfunktion). Styrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (styrfunktion)"*

I dokumentet Styr- och Ledningssystem för Färgelanda kommun står att kommunstyrelsen har till uppgift att ha uppsikt över förvaltningen. Uppsiktsplikten omfattar också kommunal verksamhet som bedrivs i bolagsform samt kommunalförbund som kommunen är medlem i. I styrelsens uppgifter ingår den ekonomiska förvaltningen, att genomföra kommunfullmäktiges beslut samt utföra de uppdrag som kommunfullmäktige lämnat till kommunstyrelsen. Enligt paragraf 11 i kommunstyrelsens reglemente, ansvarar styrelsen för att organisera samordningsmöten med nämndernas presidier och sektorcheferna. Enligt uppgift kallar kommunstyrelsens presidium regelbundet nämndpresidierna för dialog. Från och med hösten 2024 dokumenteras dessa möten i minnesanteckningar. Dessutom kallas nämndspresidierna till kommunstyrelsen för dialog i samband med delårsrapporterna. Enligt uppgift från

kommunstyrelsens ordförande kallas nämndspresidierna med berörd chef för dialog i samband med kvartals- och delårsrapporter.

Omfattning och innehåll

Vid genomgång av kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll för perioden februari till december år 2024 konstateras att kommunstyrelsen erhållit ekonomisk rapportering för såväl den egna verksamheten som nämnderna enligt nedan:

- Kvartalsuppföljning
- Delårsrapport
- Årsredovisning (År 2023, årsredovisning för år 2024 var ännu inte behandlad av kommunstyrelsen vid tidpunkten för denna granskning)

Nedan följer en redovisning av kommunstyrelsens beslut:

I samband med att kommunstyrelsen godkände kvartalsrapporten vid sammanträdet i april § 59 och överlämnade denna till kommunfullmäktige för information, uppmanade kommunstyrelsen nämnderna att vidta de åtgärder som erfordras för att nå balans mot beslutade ekonomiska ramar. Kommunstyrelsen beslutade att följa upp nämndernas arbete med att nå budgetbalans i samband med presidieöverläggningarna som skedde i anslutning till tertialrapporten per augusti 2024.

Vid sammanträdet i oktober föreslog kommunstyrelsen till kommunfullmäktige § 112 att godkänna delårsrapporten samt att kommunfullmäktige antar en åtgärdsplan i december månad för att hantera det prognostiserade underskottet. Åtgärdsplanen ska vara en del av det kommande budgetarbetet inför år 2025.

Vidare framgår att det är av stor vikt att 2024 års underskott åtgärdas i det kommande budgetarbetet och att berörda nämnder ska beskriva vilka åtgärder som måste göras för att få en budget i balans. För att klara dessa åtgärder är det av stor vikt att ställa budget i förhållande till önskade verksamhets- och kvalitetsmål. Om inte uppställda mål kan uppnås med budgeterade medel måste målen ses över alternativt att budgetanslagen ökas.

I tillhörande tjänsteskrivelse till kommunfullmäktiges beslut 2024-12-04 § 155 framgår att *"Kommunfullmäktige beslutade 2024-10-23 § 60 följande:*

- *Kommunfullmäktige antar en åtgärdsplan i december för att hantera det prognostiserade underskottet. Åtgärdsplanen ska vara en del av kommande budgetarbete.*

De åtgärdsplaner som antas av kommunfullmäktige 2024-11-11 kommer att vara av avgörande betydelse för budgetarbetet för Mål och resursplan 2026-2030. Fokus på

denna budget måste vara långsiktig och att uppnå en budget som följer kommunallagens krav på budget i balans.

De åtgärder som framkommer av kommunfullmäktiges beslut kommer att kräva många år för att åtgärda. För att klara detta långsiktiga arbete är det även av stor vikt att de finansiella målen är genomsnittliga för perioden 2023–2035. De finansiella målen hanteras av kommunfullmäktige då beslut om "Tidsplan Mål och Resursplan 2026–2030" hanteras".

Vid sammanträdet i december föreslår kommunstyrelsen till kommunfullmäktige § 155 att besluta följande:

1. Att nämndernas inriktningsförslag ska beaktas i arbetet med framtagande av "Mål och resursplan 2026–2030".
2. Godkänna socialnämndens förslag "Att utreda och ta fram ett underlag till ett inriktningsbeslut inför budgetprocessen 2026 om ett särskilt boende i Färgelanda kommun i egen regi."
3. Godkänna socialnämndens förslag "Att påbörja arbetet mot ett särskilt boende genom att under 2025 flytta ur all verksamhet vid Solgården."
4. Delvis godkänna kommunstyrelsens förslag "Kommunstyrelsen godkänner åtgärder enligt förvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2024-11-04."
5. Delvis godkänna utbildningsnämndens förslag "Utbildningsnämnden har fått en utökad ram under år 2025 och kommer att arbeta löpande med att möta volymförändringarna i förskola och grundskola. Förvaltningen ska vidare jobba utefter beslut från nämnden för att uppnå kommunfullmäktiges ram och mål genom förslag på kostnadsminskningar för att möta nuvarande underskott och nå en budget i balans."
6. Kommunfullmäktige uppdrar till **utbildningsnämnden** att ta fram tydligare åtgärdsförslag rörande sektor Utbildnings minskade barn- och elevunderlag inför arbetet med "Mål och resursplan 2026–2030".
7. Kommunfullmäktige uppdrar till **kommunstyrelsen** att ta fram tydligare åtgärdsförslag med fokus utöver den lagstadgade verksamheten inför arbetet med "Mål och resursplan 2026–2030".

Kommunfullmäktige valde att besluta enligt punkt 1-3 enligt kommunstyrelsen förslag. Kommunfullmäktige valde för resterande punkter besluta följande:

4. Att godkänna kommunstyrelsens förslag "Kommunstyrelsen godkänner åtgärder enligt förvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2024-11-04."
5. Att notera utbildningsnämndens förslag "Utbildningsnämnden har fått en utökad ram under år 2025 och kommer att arbeta löpande med att möta volymförändringarna i förskola och grundskola. Förvaltningen ska vidare jobba utefter beslut från nämnden för att uppnå kommunfullmäktiges ram och mål genom förslag på kostnadsminskningar för att möta nuvarande underskott och nå en budget i balans."
6. Att som följd av uteblivna långsiktiga åtgärdsförslag från **utbildningsnämnden**

uppdrar kommunfullmäktige till **kommunstyrelsen** att ta fram långsiktiga nödvändiga åtgärdsförslag rörande sektor utbildning inför arbetet med "Mål och resursplan 2026–2030".

Bedömning

Vidtar kommunstyrelsen åtgärder utifrån sin uppsiktsplikt vid befarat ekonomiskt underskott?

Nej

Vi bedömer att kommunstyrelsen *inte* har vidtagit adekvata åtgärder utifrån sin uppsiktsplikt. Vi kan konstatera att de beslut som har fattats av kommunstyrelsen inte har varit tillräckliga för att uppnå en ekonomi i balans för år 2024.

Vi anser mot ovanstående bakgrund att kommunstyrelsen behöver vidta åtgärder för att stärka sin uppsiktsplikt. För att stödja denna process anser vi att riktlinjer bör antas som tydligt anger vad kommunstyrelsens uppsiktsplikt konkret innebär.

Vi noterar att kommunstyrelsen gett uppdrag till nämnderna att komma in med åtgärdsförslag inför år 2025 och framåt för att uppnå en budget i balans. Vi anser att det är av största vikt att kommunstyrelsen genom sin uppsiktsplikt följer upp att de beslutade åtgärderna får avsedd effekt exempelvis genom fortlöpande dialogmöten med nämnderna samt att vid behov fatta beslut om ytterligare åtgärder för att uppnå en budget i balans.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Färgelanda kommun genomfört en granskning. Granskningens syfte har varit att bedöma om kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställt att nämndens verksamhet bedrivits ekonomiskt tillfredsställande och med tillräcklig intern kontroll. Syftet har därtill varit att bedöma om kommunstyrelsen fullgjort sin uppsiktsplikt när det gäller nämndernas ekonomiska förvaltning.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden *ej* har säkerställt att nämndens verksamhet bedrivits ekonomiskt tillfredsställande och med tillräcklig intern kontroll.

Vi bedömer därtill att kommunstyrelsen *ej* har fullgjort sin uppsiktsplikt när det gäller nämndernas ekonomiska förvaltning.

Rekommendationer

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar önskar vi lämna följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Att åtgärder vidtas för att återupprätta en budgetdisciplin hos nämnderna vilket innebär att den av fullmäktige fastställda budgeten ska hållas.
- Att nämnderna löpande tar del av rapportering kring det ekonomiska läget samt att beslut om åtgärder fattas vid behov i anslutning till rapporteringen alternativt att nämnden ger i uppdrag till förvaltningen att återkomma med förslag på åtgärder till en bestämd tidpunkt
- Att nämnderna, vid befarat underskott, ska upprätta en åtgärdsplan för att uppnå en ekonomi i balans som innehåller tidssatta åtgärder för när de ska vara genomförda, bedömning av effekter samt krav på löpande återrapportering till nämnden.
- Att riktlinjer upprättas vad gäller kommunstyrelsens särskilda roll utifrån uppsiktsplikten i syfte att göra innebörden av uppsiktsplikten tydlig.
- Att i reglementet förtydliga nämndernas ansvar för att verksamheten ska bedrivas inom tilldelad budget.
- Att i plan för intern kontroll införa ett gemensamt kontrollmål för samtliga nämnder som innebär att nämnderna aktivt ska följa den ekonomiska rapporteringen samt att konkreta åtgärder genomförs i de fall risk föreligger för negativa budgetavvikelser.
- Att kommunstyrelsen i sin egen plan för intern kontroll har ett kontrollmål som innebär att kommunstyrelsen aktivt ska följa nämndernas rapportering samt genomföra fortlöpande dialogmöten med nämnderna. Detta i synnerhet i de fall som nämnderna prognostiserar en bristande följsamhet mot budget.
- Att förtroendevalda ges utbildning för att öka kunskapen angående de regelverk som finns i kommunen kring ekonomistyrning mm. Detta i syfte att stödja de förtroendevalda i sin roll samt förtydliga det ansvar som följer av uppdraget som förtroendevald.

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning	
1. Säkerställer nämnderna respektive kommunstyrelsen en löpande kunskap om ekonomiskt läge?	Delvis Vi bedömer att nämnderna samt kommunstyrelsen inte fullt ut har säkerställt en löpande kunskap om det ekonomiska läget. Vår granskning visar att socialnämnden och utbildningsnämnden inte har tagit del av ekonomisk rapportering i den omfattning som anges i riktlinjen. Vad gäller kommunstyrelsen visar vår granskning att inte heller kommunstyrelsen följer riktlinjen vad gäller den ekonomiska rapporteringen. Med tanke på att kommunstyrelsen både har en övergripande roll i kraft av sin uppsiktsplikt samt ansvarar för uppföljning av sin egen verksamhet så anser vi att detta är en brist.	
2. Finns det tydliga etablerade regler och riktlinjer för ekonomistyrningsprocessen på både kommunövergripande nivå och på nämndsnivå?	Delvis Vår granskning visar att det finns regler och riktlinjer för ekonomistyrningsprocessen på kommunövergripande nivå i form av riktlinjer för redovisning och uppföljning, mål- och resursplan 2024-2026 samt styr- och ledningssystem. Dock kan vi konstatera att dessa dokument inte efterlevs i tillräcklig utsträckning med tanke på den ekonomiska situation som kommunen befinner sig i. Vår granskning visar även att det finns osäkerhet kring de styrande dokumenten och deras betydelse.	

3. Finns en tydlig plan för hur och när nämndernas och kommunstyrelsens ekonomi kommer vara i balans (kommunanslaget täcker kostnaderna)?

Nej

Vår granskning visar att det saknas en tydlig plan för hur och när kommunstyrelsens respektive nämndernas ekonomi kommer att vara i balans i förhållande till den av fullmäktige fastställda budgeten. Vi konstaterar att det saknas en kultur som innebär att de av fullmäktige beslutade ekonomiska ramarna ska respekteras dvs att nämnderna ska visa budgetföljsamhet.

4. Vidtar kommunstyrelsen och nämnderna tillräckliga åtgärder för att åstadkomma en ekonomi i balans?

Nej

Vi bedömer att varken kommunstyrelsen och nämnderna har vidtagit tillräckliga åtgärder för att åstadkomma en ekonomi i balans. Vår granskning visar att vissa beslut har fattats men att dessa beslut kommer för sent för att ge effekt under år 2024. Vi anser att kommunstyrelsen och nämnderna hade behövt fatta beslut om åtgärder redan inför år 2024 för att åstadkomma någon påtaglig effekt som hade kunnat bidra till en bättre följsamhet mot budget. Detta med tanke på den tid det tar att ställa om organisationen.

5. Säkerställer kommunstyrelsen och nämnderna att de erhåller löpande återrapportering om beslutade åtgärder och dess effekt?

Nej

Vår granskning visar att kommunstyrelsen och nämnderna inte har säkerställt en löpande återrapportering om beslutade åtgärder och dess effekt. Vi kan konstatera att nämndernas protokoll till vissa delar innehåller beslut om åtgärder men att det inte tydligt framgår någon beräknad omfattning av vad dessa åtgärder kommer att innebära. På samma sätt anser vi inte heller att det går

	att utläsa vilka effekter dessa beslut kommer att medföra och om åtgärderna anses vara tillräckliga för att uppnå en ekonomi i balans under år 2024.	
6. Vidtar kommunstyrelsen åtgärder utifrån sin uppsiktsplikt vid befarat ekonomiskt underskott?	Nej Vi bedömer att kommunstyrelsen <i>inte</i> har vidtagit adekvata åtgärder utifrån sin uppsiktsplikt. Vi kan konstatera att de beslut som har fattats av kommunstyrelsen inte har varit tillräckliga för att uppnå en ekonomi i balans för år 2024. Vi noterar att kommunstyrelsen gett uppdrag till nämnderna att komma in med åtgärdsförslag inför år 2025 och framåt för att uppnå en budget i balans. Vi anser att det är av största vikt att kommunstyrelsen genom sin uppsiktsplikt följer upp att de beslutade åtgärderna får avsedd effekt exempelvis genom fortlöpande dialogmöten med nämnderna samt att vid behov fatta beslut om ytterligare åtgärder för att uppnå en budget i balans.	

2024-02-07

Lars Dahlin

Carl-Gustaf Folkesson

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Färgelanda kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2024-10-08. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Utbildningskontor
Utbildningschef
Lise-Lotte Bengtsson

Tjänsteskrivelse
2025-05-09
2025/78

Utbildningsnämnden

Beslut angående förändrad enhetsindelning – Ödeborgs skola

Beslutsförslag

Utbildningsnämnden beslutar att Ödeborgs skola från och med höstterminen 2025 ska vara en F-3 enhet samt att årskurserna 4-6 flyttas till Valboskolan samt att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendets beredning

Presidie möte 2025-04-29
FÖSAM 2025-04-24, 2025-05-07, 2025-05-08

Sammanfattning av ärendet

Utbildningsnämnden fattade beslut 2024-11-26 UN § 100 om att flytta årskurs 4-6 i Ödeborgs skola till Valboskolan årskurs 4-6. Av beslutet framgår att flytten skulle ske tidigast augusti 2025.

2025-04-01 gav kommunstyrelsens presidium och utbildningsnämndens presidium förvaltningen i uppdrag att bereda utbildningsnämndens beslut vad gäller flytt av mellanstadiet från Ödeborg till Valbo 4-6 inför läsåret 2025/2026.

Parallellt med detta uppdrag pågår arbete med hantering av arbetsmiljörisker som identifierats vid Ödeborg och där Arbetsmiljöverket har förelagt kommunen att inkomma med en handlingsplan för vidtagna eller planerade åtgärder. Detta föreläggande ska besvaras senast 1 juni 2025.

Ärendebeskrivning

Inom kommunen pågår ett omfattande arbete vad gäller lokalförsörjning, investeringar samt åtgärder på lång och kort sikt för att få en budget i balans.

Beslut på övergripande nivå kommer att fattas av kommunfullmäktige när mål- och resursplan beslutas.

Enhetsindelning, det vill säga vilka årskurser som ska finnas på varje skolenhet, är en fråga som utbildningsnämnden fattar beslut om.

Precis som i de flesta kommuner i landet visar aktuell statistik och befolkningsprognos ett minskat antal barn och elever inom de närmsta åren. Detta får påverkan på ekonomi och organisation.

Som ett första steg i omställningsprocessen och för att få en effektivare verksamhet för mellanstadiet finns det skäl att slå ihop mellanstadierna vid Ödeborg och Valbo 4-6. Samtidigt bibehålls skolverksamhet tills vidare för yngre elever i Ödeborg.

Den förändrade organisationen får följande konsekvenser:

Elever

Det är tre elevgrupper som berörs:

- Eleverna på Valbo som får nya klasskamrater
- Eleverna från Ödeborg som flyttas till Valbo
- Eleverna i Ödeborg som blir kvar

Berörda klasser i Ödeborg (nuvarande antal elever)

- Åk 4 med 12 elever
- Åk 5 med 15 elever
- Åk 6 med 11 elever

Förslaget är att eleverna delas på befintliga klasser.

Klasstorlekar på Valbo efter sammanslagningen (inklusive förändringar i elevgrupperna som är kända i dagsläget):

- Åk 4 A = 18 elever
- Åk 4 B = 18 elever
- Åk 5 A = 24 elever
- Åk 5 B = 24 elever
- Åk 6 A = 21 elever
- Åk 6 B = 21 elever (+2 elever som går på Navet)

Det blir ca 40 elever kvar på Ödeborg i fyra årskurser.

Personal

- Fyra personer från Ödeborg flyttas över från Ödeborg till Valbo 4-6.
- Resterande personalgrupp blir kvar på Ödeborg. Planeringen är att skapa 2 klasser för dessa elever (B-form) med 140% tjänst i varje klass. Utöver detta kommer det att finnas fyra personal på fritidshemmet samt elevassistent.
- Det är ingen personal som blir övertalig i och med förändringen.
- Valbo kommer att ha en personalstyrka med nio pedagoger som har hela sin arbetstid förlagd till enheten, pedagoger som har enstaka ämnen vid enheten, fyra medarbetare som arbetar vid fritidshemmet

och i studieverkstan samt tre elevassistenter. Totalt blir det 17,5 tjänster som är knutna till enheten efter förändringen.

Lokaler och organisation

Det finns kapacitet på Valbo för att öka elevantalet. Undersökningar har gjorts av ventilation i klassrummen. Städfrekvensen kommer att öka. Måltider för eleverna lagas redan idag på Valbo, men körs till Ödeborg. Det innebär således inte någon förändring vad gäller kapaciteten för själva tillagningen.

I Ödeborg kommer de nyare delarna av lokalerna att nyttjas. Idrott- och slöjdsal kommer inte att nyttjas eftersom dessa är i stort behov av renovering. Eleverna i årskurs 1-3 kommer att få idrott och slöjd vid Högsäters skola. Personal medföljer då. Även elever från Höjdensskolan får slöjdundervisning vid Högsäters skola.

Övrigt

Skolskjuts kommer att krävas för ca 20 av eleverna i och med att de får längre avstånd till skolan. De elever som nyttjar fritidshem är inte berättigade till skolskjuts.

Genomförda utredningar

Följande utredningar har genomförts:

- Risk- och konsekvensanalys för personalen vid Valbo 4-6
- Risk- och konsekvensanalys för samtlig personal vid Ödeborg, det vill säga de som flyttas och de som blir kvar
- Risk- och konsekvensanalys för personal inom samhällsbyggnad (kost och städ)
- Barnkonsekvensanalys – elever som placeras vid Valbo 4-6 och elever som blir kvar vid Ödeborg

Barnkonsekvensanalysen har genomförts både genom att eleverna fått lämna muntlig och skriftliga synpunkter. Den biläggs. Eleverna som ska flytta till Valbo kommer att få besöka lokalerna och träffa blivande klasskamrater under vårterminen. Även personalen kommer att träffas innan sommarlovet.

Sammanfattning

Verksamheten ser en stor fördel för organisationen med en sammanslagning av mellanstadierna. Det blir en större och effektivare organisation där undervisningen kan anpassas mer utifrån elevernas behov. Personalgruppen ökar vilket ger bättre förutsättningar för ett kollegialt utbyte. En större personalgrupp är mindre sårbar vid frånvaro.

Från personal och fackliga företrädare framförs oro för den kvarvarande verksamheten vid Ödeborg. Den undervisande personalen är 2,8 tjänst och

där blir verksamheten sårbar vid frånvaro. Personal från fritidshemmet kommer att nyttjas för olika arbetsmoment. Rektor måste ha beredskap för att täcka upp med pedagogisk personal vid frånvaro. Ett tätt samarbete måste ske med andra enheter i kommunen för det kollegiala utbytet.

De elever som flyttas uttrycker att de kommer att sakna sin skola, men ser också fram emot att få nya klasskamrater. Många känner redan elever på Valbo eftersom de har gemensamma fritidsaktiviteter. Det finns en oro över att åka buss eftersom detta är något som är nytt. Här kommer personal att följa med i bussen inledningsvis för att eleverna inte ska uppleva oro. Det finns även önskemål om mer utrustning på skolgården.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse daterad 2025-05-09
Sammanfattning synpunkter - personal
Barnkonsekvensanalys

Sändlista:

Rektorer
Sektorekonom

Lise-Lotte Bengtsson
Utbildningschef

BARNKONSEKVENSANALYS

1. Syfte och mål med analysen

En barnkonsekvensanalys (BKA) syftar till att identifiera och bedöma hur beslut påverkar barns rättigheter och välbefinnande.

När det finns förslag om att elever ska byta skola är det viktigt att göra en grundlig analys för att säkerställa att beslutet är i barnens bästa intresse.

Målet med analysen är att identifiera hur förslaget påverkar elevernas välmående, utbildning och rättigheter enligt barnkonventionen. Den ska även säkerställa att barnens bästa prioriteras i beslutsprocessen.

2. Fakta och nulägesanalys

- **Anledning till förslaget:**

Färgelanda kommun står inför dessa utmaningar:

- Minskat barn- och elevantal på grund av lägre födelsetal
- Stora ekonomiska utmaningar som kräver långsiktiga åtgärder och en effektivisering av verksamheterna
- Investeringar i lokaler på grund av eftersatt underhåll samt gamla lokaler som inte är ändamålsenliga

Utbildningsnämnden fattade 2024-11-26 detta beslut:

UN § 100

Dnr 2024/138

Initiativärende Ödeborgs skola och förskola (SD), (KD)

Utbildningsnämndens beslut

Utbildningsnämnden beslutar:

- Att Bruksskolan i Ödeborg fortsatt ska vara en förskola samt fritids. Bruksskolan ska även fortsatt vara en F-3 skola.
- Att Förskoleverksamheten i Ödeborg ska flyttas över till Bruksskolans lokaler och anpassas till de mindre barnen. Anmärkningar ska åtgärdas och utemiljön ska rustas upp.
- Att den inhyrda modulen sägs upp.
- Att Ödeborgs mellanstadium flyttas till Valboskolan.
- Att nödvändiga investeringsmedel äskas av kommunfullmäktige
- Att flytt för elever kan tidigast ske hösten 2025.

Presidierna och kommunstyrelsen och utbildningsnämnden fattade 2025-04-01 detta beslut:

Beslut

Kommunstyrelsen presidium och utbildningsnämndens presidium beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att bereda utbildningsnämndens beslut 24-11-26 UN § 100, vad gäller flytt av mellanstadiet från Ödeborg till Valbo 4–6 inför läsåret 2025/2026. Uppdraget omfattar sedvanliga åtgärder såsom exempelvis facklig samverkan, risk- och konsekvensanalys, barnkonsekvensanalys samt dialog med berörda parter.

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden fattade ett beslut i november 24-11-26 UN § 100, om att flytta årskurs 4–6 i Ödeborgs skola till Valboskolan årskurs 4–6. Presidierna har fört en diskussion och beslutat att lämna ett uppdrag till förvaltningen om att påbörja arbetet för verksamhetsflytt till hösten -25. Uppdraget omfattar sedvanliga åtgärder såsom exempelvis facklig samverkan, risk- och konsekvensanalys samt dialog med berörda parter. Övriga delar av Ödeborg gällande F-3 och förskola avhandlas i budgetbeslutet 2026-2030.

Utbildningsnämndens beslut innebär att Ödeborgs skola fortsättningsvis ska drivas som en F-3 skola. Parallellt med detta pågår arbete i budgetberedningen för framtagande av en Mål- och resursplan för perioden 2026-2029. En uppdaterad lokalförsörjningsplan har tagits fram. I det kommande beslutet kommer kommunens framtida skolstruktur att hanteras. I avvaktan på det beslutet ska utbildningsnämndens beslut samt uppdraget från presidierna beredas. Målet är att utbildningsnämnden ska fatta beslut 2025-05-27.

Utbildningsnämnden fattar beslut om enhetsindelning. Syftet med nämndens beslut är att få en effektivare verksamhet för mellanstadiet samtidigt som skolverksamhet för yngre elever bibehålls i Ödeborg. Det har framhållits att det är viktigt för de yngre eleverna att ha tillgång till en skola där de bor, medan de äldre eleverna har större förutsättningar att klara att hantera skolskjuts och en större enhet.

Berörda elevgrupper: Specificera antal elever, åldrar, och eventuella särskilda behov.

Berörda klasser i Ödeborg

- Åk 4 med 12 elever
- Åk 5 med 15 elever
- Åk 6 med 11 elever

Förslaget är att eleverna delas på befintliga klasser

- Åk 4 delas till 4 A och till 4 B
- Åk 5 delas till 5 A och till 5 B
- Åk 6 delas till 6 A och till 6 B

Det är tre elevgrupper som berörs:

- Eleverna på Valbo som får nya klasskamrater
- Eleverna från Ödeborg som flyttas till Valbo
- Eleverna i Ödeborg som blir kvar

Alternativa lösningar: Finns det andra möjligheter än skolbyte?

Kommunfullmäktige kommer att fatta beslut om hur Ödeborgs skola ska hanteras framåt. Den har stora renoveringsbehov och antingen ska skolan lämnas helt eller så ska den renoveras, det beror på vilket politiskt beslut som fattas. Så oavsett vilket beslut som fattas kommer eleverna att behöva lämna lokalerna. När detta ska ske är inte beslutat. Utbildningsnämndens beslut är ett första steg i denna process.

Så skolbyte vid någon tidpunkt är nödvändigt.

Förutsättningar:**För eleverna som idag finns på Valbo**

- Samma rektor för både Ödeborg och Valbo vilket underlättar övergång
- Behåller befintlig personal men får även undervisning av ny personal som flyttas från Ödeborg
- Får nya klasskamrater
- Större klasser
- Bättre förutsättningar för stöd
- Fortsatt tillgång till elevhälsa utifrån skollagens krav

För eleverna som placeras vid Valbo:

- Samma rektor för både Ödeborg och Valbo vilket underlättar övergång
- Undervisande personal vid mellanstadiet följer med till Valbo
- Skolskjuts för de som är berättigade till det
- Fritidshemsverksamhet vid Valbo för de som har behov
- Placering i befintliga klasser
- Större klasser, men jämn fördelning mellan klasserna vilket innebär att eleverna får med sig några klasskamrater från tidigare skola till de nya klasserna
- Överlämning av information mellan enheterna för elever i behov av stöd
- Bättre förutsättningar för stöd
- Fortsatt tillgång till elevhälsa utifrån skollagens krav

För eleverna som blir kvar på Ödeborg

- Undervisande personal vid lågstadiet blir kvar
 - B-form (F-1 och 2-3)
 - Beredskap för att upprätthålla kvalité och kontinuitet i undervisning vid frånvaro av ordinarie personal
 - Fritidshemsverksamhet för de som är berättigade till det
 - Slöjd och idrott i Högsäter eftersom dessa lokaler i Ödeborg är i stort behov av renovering
 - Fortsatt tillgång till elevhälsa utifrån skollagens krav
-

3. Barnens perspektiv

- **Inför dialog med barnen:**

Intervjuer och enkäter har genomförts på detta sätt:

- Elever i åk 4 och åk 5 på Valbo 4-6 har fått besvara en enkät utifrån att de ska få fler klasskamrater och till viss del nya lärare.
- Eleverna i åk 3-5 i Ödeborg har fått besvara en enkät utifrån att de ska byta skola och få nya klasskamrater samt till viss del nya lärare. Uppföljande intervjuer har genomförts med alla berörda elever för att fånga upp vilka farhågor de har men också vilka möjligheter eleverna ser.

Detta har kommit fram i samtal med eleverna:

I samtal med eleverna på Ödeborgs skola framkommer att de trivs bra på skolan och i de flesta fall beror det på kompisarna. Eleverna i åk 3 uttrycker att de kommer sakna sina kompisar i lägre åldrar men ser fram emot att få nya kompisar på Valboskolan.

Det som flera elever nämner som svårt och något de behöver stöd med är att åka buss till skolan. De önskar också stöd i att hitta till de olika undervisningssalarna på Valboskolan.

Något många elever säger är att det ska bli roligt att få nya kompisar. De känner redan många av eleverna på Valbo genom fritidsaktiviteter.

De är oroliga över att gå i större klasser med fler elever och uttrycker en oro över ljudvolym i klassrummen.

De ser fram emot att få en större skolgård men är oroliga över om det finns tillräckligt att göra där. De har hört att det inte finns någon kompisgunga till exempel.

När det gäller elever i behov av stöd kommer en överlämning att göras enligt de rutiner som finns sedan tidigare. Samtal sker även med vårdnadshavare.

4. Konsekvensanalys

Pedagogiska konsekvenser:

- Valbo

På Valbo finns möjlighet att dela klasser i mindre grupper och på så sätt tillgodose elevernas behov. Det finns en speciallärare på Valbo som arbetar med de elever som är i behov av särskilt stöd.

- Ödeborg

Den verksamhet som blir kvar i Ödeborg blir väldigt sårbar då det endast kommer att finnas 2,8 lärare på F-3. Samtidigt har personalen på fritids möjlighet att vara resurs enbart i dessa årskurser vilket ses som ett ökat stöd mot vad det är idag. Det blir hög personaltäthet på enheten totalt sett.

- Anpassning till den nya skolans undervisningsmetoder.

- Valbo

Ser inte detta som en risk utan eleverna på Valbo är vana vid att undervisas av olika lärare med olika metoder.

- Ödeborg

Lärarna från Ödeborg följer med till Valbo och kommer att kunna kommunicera med lärarna på Valbo kring detta.

Psykosociala konsekvenser:

- Valbo

- Det kan finnas en risk för att elever på Valbo känner sig mindre sedda av lärare och personal på skolan när klasserna blir större. Personal behöver vara observant på att det inte blir konkurrens gällande att få stöd och uppmärksamhet från lärare och att eleverna behåller sina kompisrelationer och även skapar nya.

- Ödeborg

- Det kan finnas en risk för utanförskap genom att eleverna från Ödeborg känner sig som "gäster" i den nya klassen och inte hittar en naturlig plats, snabbt nog, socialt. Risk för "vi och dem"-känsla mellan nykomna eleverna från Ödeborg och de kvarvarande på Valbo.

- Det kan finnas en risk för ökad stress och oro för allt vad ett skolbyte innebär - nya vänner, nya lärare, ny miljö, att hitta och navigera sig på en ny skola, skolskjuts och liknande. Det kan innebära en risk för ökad skolfrånvaro, främst vid övergångsperioden.
- För de elever som blir kvar på Ödeborg finns en ökad risk för minskad social stimulans utifrån färre elever på skolan. Färre elever på skolan innebär en begränsad möjlighet till att hitta vänner eller byta umgänge vid behov.
- För de elever som blir kvar på Ödeborg kan det finnas en ökad risk för oro och stress över att exempelvis syskon byter till en annan skola.
- Möjlighet till ny gemenskap och utveckling av nya relationer.
- Valbo

Fler elever på skolan innebär större möjlighet till att hitta kompisar. Öppnar upp möjligheter för "bättre" matchning så väl socialt som kunskapsmässigt
- Ödeborg
- **För särskilda grupper:**
 - Barn i behov av särskilt stöd eller med funktionsvariationer.
- Valbo

Skolan är tillgänglighetsanpassad vilket gör att det finns möjlighet att tillgodose behoven av detta. Då organisationen blir större finns det också fler möjligheter att arbeta med elever i behov av särskilt stöd. Det finns en speciallärare på 100% vilket saknas på Ödeborgs skola.
- För elever med särskilda behov kan behovet av skolskjuts orsaka stress och oro. Det finns en risk att det blir en svårighet som skulle kunna påverka elevers skolsituation negativt. (Passa tider, åka tillsammans med andra, kan kännas otryggt etc).
- Skolbytet kan innebära ökad oro, ångest och stress för elever med särskilda behov vilket kan resultera i ökad skolfrånvaro och en påverkan på skolresultat. Här krävs mycket förberedelse. Eventuell oro kan visa sig som svårigheter både i skola och i hemmet.
- Ödeborg
- För elever i Ödeborg med särskilt stöd måste detta hanteras på enheten med befintlig personalgrupp. Planering pågår för detta.
 - Barn med annat modersmål än svenska.

- Valbo

Påverkas ej

- Ödeborg

Påverkas ej

5. Risk- och konsekvenshantering

- Identifiera risker (t.ex. otrygghet, försämrade skolresultat) och föreslå åtgärder för att hantera dem.

Valbo

- Gemensamma aktiviteter kommer att genomföras redan under vårterminen för att elever och personal ska förberedas på flytten. Det kommer att minska oron. Eleverna får då se de nya lokalerna och få hjälp med att orientera sig och hitta i lokalerna.
- Oron för skolskjuts kommer att hanteras på så sätt att personal kommer att följa med så länge det bedöms nödvändigt.
- Rastaktiviteter finns för att skapa gemenskap och Valbo har tillgång till trivselledare.
- Rektor och elevhälsa följer upp skolresultat enligt gällande rutiner.

Ödeborg

För de elever som blir kvar på Ödeborg krävs åtgärder för att säkerställa kontinuitet i undervisningen vid frånvaro hos personalen. Antalet pedagoger blir få, men den totala personalgruppen blir relativt stor i förhållande till antalet elever.

6. Slutsatser och rekommendationer

Den genomförda utredningen visar på positiva konsekvenser för mellanstadieeleverna. Den oro som eleverna har över att byta skola kan minimeras genom de åtgärder som redovisas ovan.

Verksamheten vid Ödeborg blir sårbar, men åtgärder vidtas för att säkerställa undervisningens kvalitet och kontinuitet.

Det har inte framkommit något i utredningen och analysen som påvisar att förändringen inte ska genomföras.

7. Uppföljning och utvärdering

- Uppföljning för personal sker genom APT på enheterna.

- Uppföljning för elever sker genom samtal med eleverna, utvärdering av resultat, närvaro samt vid möten med personal som är knuten till enheterna.
-

Sammanfattning – synpunkter från personal

Medarbetarundersökning angående flytt av åk 4-6 från Ödeborgs skola

**Färgelanda
kommun**

Om undersökningen

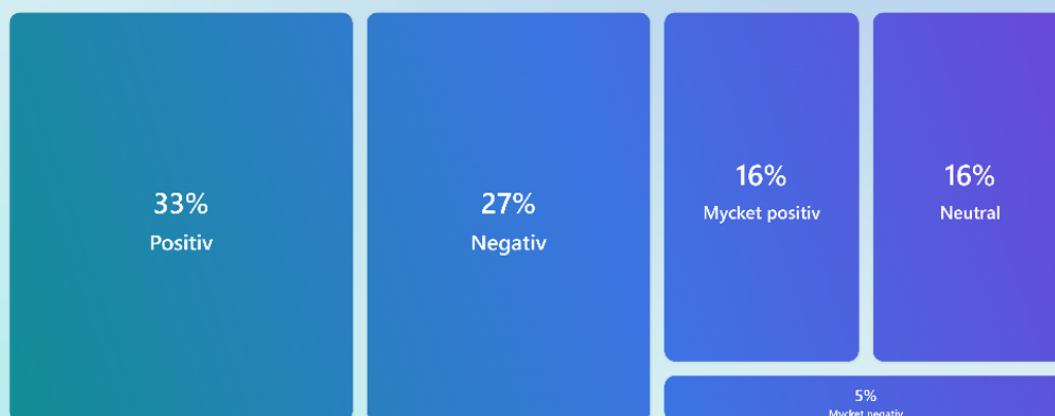
Antal svar: 18

Genomfördes under perioden: mars-april 2025

Målgrupp: Personal på Ödeborg- och Valbo 4-6 skola

Metod: Samtliga svar har sammanställts gemensamt för att säkerställa konfidentiell hantering, vilket deltagare informerades om vid utskick av enkäten. Sammanställningen har genomförts av HR-avdelningen.

Hur känner du inför flytt av verksamheten?

Oro och utmaningar:

Stora klasser och trånga lokaler väcker oro.

Svårt att möta elevers individuella behov.

Elever som behöver trygghet och små grupper riskerar att fara illa.

Dåligt skick på lokalerna (särskilt Valboskolan nämns).

Tidsbrist och arbetsbörda nämns som utmaningar.

Att bygga upp en ny personalgrupp.

Risk för försämrad arbetsmiljö för befintlig personal.

Positiva tankar:

Nya kollegor och fler kompetenser ses som en möjlighet till kollegialt lärande.

Större personalstyrka.

Bättre arbetsklimat.

Effektivare resursanvändning (planering, ämnesfördelning, instrument).

Större personalgrupp lyfts som en fördel för:

Flexibilitet och ansvarsfördelning

Bättre stöd till elever

Sammanfattning utifrån personalens kommentarer angående fördelar med flytt:

Större personalgrupp ses som något som möjliggör:

Pedagogiskt utbyte och samarbete
Kompetenshöjning
Minskad arbetsbelastning
Bättre planering

Fler lärare i klassrummet nämns som:

Bra för studiero
Stöd för elever i behov
Möjlighet till ökat lärande

Större elevgrupper ses delvis positivt:

Fler kompisrelationer
Tillhörighet för ensamma elever
Effektivare undervisning

Sammanfattning – Så tycker personalen att vi kan förbättra arbetsmiljön under och efter flytt

Planering:

Personal efterfrågar en tydlig tidslinje, struktur och framförhållning.

Viktigt med tid för att samplanera, bygga organisation och undvika stress.

Involvering:

Personal vill vara delaktig i beslut och planering.

Elevernas övergång:

Positiva inslag som besök och samlingsövningar föreslås för att skapa trygghet.

Fysisk miljö:

Förslag på att rusta upp lokalerna för en fräschare skolmiljö.